

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Psychologie van de Vrije Universiteit Amsterdam

Gegevens

datum	Naam instelling	: Vrije Universiteit Amsterdam
12 maart 2013	Naam opleiding	: wo-bachelor Psychologie (180 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 23 november 2012
Definitief besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie wo-bachelor	Locatie opleiding	: Amsterdam
Psychologie van de Vrije	Datum goedkeuren	
Universiteit Amsterdam	panel	: 20 maart 2012
(001073)	Datum locatiebezoeken	: 30 en 31 mei 2012
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 24 september 2012
CvB/EK/dv/2012/1759	Instellingstoets kwaliteitszorg	: aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime als bedoeld in artikel 18.32 c van de WHW
ons kenmerk		
NVAO/200130426/ND		
bijlagen		
3		

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Strct. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van de commissie.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De commissie stelt vast dat de beoogde eindkwalificaties van de bacheloropleiding Psychologie concreet zijn beschreven, waarbij de indeling naar Dublin descriptoren is gehanteerd.

De beoogde eindkwalificaties passen binnen het Domeinspecifiek referentiekader psychologie. De bacheloropleiding Psychologie beoogt studenten brede, basale kennis en inzicht almede een kritische wetenschappelijke houding op het gebied van de psychologie bij te brengen. Afgestudeerden worden geacht om psychologisch onderzoek te kunnen beoordelen, onder begeleiding wetenschappelijk onderzoek te kunnen verrichten en hierover in overeenstemming met de gangbare wetenschappelijke conventies te kunnen rapporteren.

Inlichtingen

Pagina 2 van 10 De commissie oordeelt dat de beoogde eindkwalificaties van de bacheloropleiding Psychologie qua inhoud, niveau en oriëntatie voldoende zijn geconcretiseerd. Zij concludeert dat de beoogde eindkwalificaties in voldoende mate aansluiten bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

De commissie vindt dat de eindtermen van de bacheloropleiding Psychologie adequaat zijn uitgewerkt in een wetenschappelijk georiënteerd onderwijsprogramma met specialisatiemogelijkheden. De minoren zijn een goede weerspiegeling van de koppeling tussen het wetenschappelijk onderzoek en het inhoudelijk psychologisch onderwijs. Deze koppeling wordt versterkt door het vernieuwde en gedegen methodencurriculum waarin de relatie wordt gelegd tussen inhoudelijke kennis en kennis en vaardigheden op het gebied van statistiek, methodologie en diagnostiek.

Het programma is zorgvuldig opgebouwd: van inleidend in en breed oriënterend op de psychologie, naar geleidelijk verdiepend en voorsortierend op een specialisatie. De commissie vindt dat het programma van de bacheloropleiding Psychologie goed studeerbaar is. De opbouw en samenhang van het programma met een evenwichtige spreiding van de studielast, maakt dat studenten de opleiding binnen de daarvoor bestemde tijd kunnen afronden. De commissie waardeert het systeem van signalering en begeleiding van studenten in het eerste jaar van de opleiding in de combinatie van werkgroepdocenten en studieadviseur.

Ten aanzien van de didactische uitgangspunten en werkvormen stelt de commissie vast dat het kleinschalig, activerend onderwijs tot op heden is gerealiseerd in met name de vakken van het Methodencluster en van de minoren. Consequente verbreding van het activerend onderwijs naar alle vakken in het eerste en tweede jaar van de bacheloropleiding verdient nadere aandacht. Het studiemateriaal is van goede kwaliteit: concreet, gedetailleerd, actueel en informatief. Het valt de commissie op dat de studiematerialen, afkomstig van verschillende clusters en afdelingen, grote variatie vertonen.

De vakken worden gedoceerd door een gekwalificeerde staf, bestaande uit grotendeels gepromoveerde docent-onderzoekers. Docenten beschikken over zowel onderwijskundige professionaliteit, gewaarborgd door de BKO als inhoudelijke expertise veelal direct voortkomend uit de eigen onderzoekstaken. De commissie vindt de gerealiseerde stafstudentratio voldoende, maar zij vraagt zich af of de kwantiteit van personeel toereikend is indien het activerend werkgroeponderwijs wordt uitgebreid.

De commissie oordeelt dat het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen een samenhangende onderwijsleeromgeving vormen. Zij concludeert dat de inhoud en vormgeving van het programma, in samenhang met het personeel en de voorzieningen het voor instromende studenten mogelijk maken om de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De gehanteerde toetsen zijn gevarieerd, passend en van voldoende niveau. De commissie heeft voorafgaand aan het visitatiebezoek een selectie van bachelorscripties bestudeerd en beoordeeld (zie Bijlage 7). Zij is van mening dat de oorspronkelijke beoordelingen van de betreffende scripties in overeenstemming zijn met die van de commissie.

Pagina 3 van 10 Studenten laten met de bachelorscriptie zien dat zij de beoogde eindkwalificaties hebben gerealiseerd. De commissie waardeert de jaarlijkse steekproef van 5% van de bachelorscripties die door de examencommissie wordt gecontroleerd op inhoud, niveau en wijze van beoordeling en becijfering. Zij is echter van mening dat de beoordeling van de bachelorscriptie door slechts één beoordelaar beperkt is en acht het wenselijk dat een tweede beoordelaar de scripties onafhankelijk beoordeelt.

De commissie oordeelt dat uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in vervolgopleidingen en de beroepspraktijk functioneren, blijkt dat het gerealiseerde niveau voldoende is. Zij concludeert dat de bacheloropleiding Psychologie over een adequaat systeem van toetsing beschikt en dat de beoogde eindkwalificaties in voldoende mate worden gerealiseerd.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel over de consequente verbreding van het activerend onderwijs, met aandacht voor de hiervoor benodigde staf-studentratio, en het gebruik van een tweede beoordelaar voor de bachelorthesis.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Vrije Universiteit Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 8 januari 2013 naar voren te brengen. Bij e-mail van 7 maart 2013 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanvulling van bijlage 2 in het definitieve besluit.

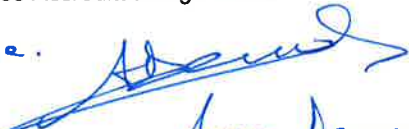

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Psychologie (180 ECTS; variant: voltijd; locatie: Amsterdam) van de Vrije Universiteit Amsterdam te Amsterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2016 (2019)¹.

Den Haag, 12 maart 2013

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Lucien Bollaert
(bestuurder)

b.e.

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (Wet op het HWO)) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel <i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 2: Cohortomvang en samenstelling bacheloropleiding (B1.1)

Jaar	Cohortomvang met vooropleidingscategorie					
	VWO	HBO prop	HBO	Buitenland	Overig	Totaal
02/ 03	197	16	28	4	20	265
03/ 04	190	14	24	8	12	248
04/ 05	154	10	27	4	19	214
05/ 06	190	37	24	10	19	280
06/ 07	168	24	17	7	17	233
07/ 08	181	37	13	6	24	261
08/ 09	208	28	25	4	24	289
09/ 10	230	48	43	7	11	339

Uit tabel 2 blijkt dat er sprake is van een behoorlijke toename van de studentinstroom in de loop der jaren. De instroom is over de gepresenteerde jaren met 28% gestegen. De studentinstroom is wat betreft samenstelling uit de verschillende opleidingscategorieën ongeveer gelijk gebleven.

Tabel 3: Instroom bacheloropleiding (voorkomen 1² en totaal) uitgesplitst naar geslacht (B8.1)

Cohort	Voorkomen 1			Totaal		
	Totaal (absoluut)	Mannen (%)	Vrouwen (%)	Totaal (absoluut)	Mannen (%)	Vrouwen (%)
02/ 03	265	24	76	322	26	74
03/ 04	248	21	79	326	24	76
04/ 05	214	30	70	269	29	71
05/ 06	280	21	79	330	21	79
06/ 07	233	26	74	274	25	75
07/ 08	261	30	70	332	29	71
08/ 09	289	24	76	338	23	77
09/ 10	339	21	79	383	20	80

Er blijken relatief veel studenten ingestroomd te zijn die de bacheloropleiding Psychologie aan de VU als tweede opleiding doen. Dit blijkt uit het verschil tussen de aantallen onder 'Voorkomen 1' en 'Totaal'. De laatste zes jaar in deze tabel gaat het om gemiddeld 16% van de studenten. Het landelijk gemiddelde voor de bacheloropleiding Psychologie als tweede opleiding was in deze periode 10%.

² Onder 'Voorkomen 1' worden de studenten verstaan die bij één opleiding staan ingeschreven. Onder 'Totaal' zijn tevens de studenten meegenomen die bij meer dan één opleiding (mogelijk ook bij een opleiding aan een andere instelling) staan ingeschreven.

Cohort	Uitval bachelorstudenten bij de opleiding						
	Omvang cohort (abs.)	Na 1 jaar (%)	Na 2 jaar (% cum.)	Na 3 jaar (% cum.)	Selectiviteit van 1 ^e jaar ³	Uitval in jaar 2 + 3 (%)	Selectiviteit van 1 ^e jaar landelijk
02/ 03	197	15	23	26	56	11	67
03/ 04	190	22	27	31	69	9	64
04/ 05	154	21	30	31	70	10	70
05/ 06	190	21	24	25	83	4	70
06/ 07	168	24	31	31	77	7	74
07/ 08	181	28	31	32*	86*	4	72*
08/ 09	208	21	*25				
09/ 10	230	*21					

*voorlopige cijfers op peildatum 1 oktober 2010

De uitval in jaar 2 en 3 is vanaf het cohort 05/06 maximaal 7%. Hiermee voldoet de opleiding aan de afspraak die in 2008 is gemaakt tussen de VSNU en OCW om in 2011 een maximale uitval in jaar 2 en 3 te realiseren van 7%. Dit is waarschijnlijk het effect van de BSA-invoering in 2005. De selectieve functie van het eerste jaar is sinds 2005 verbeterd en beter dan het landelijk gemiddelde.

Tabel 5: Bachelorrendement van herinschrijvers opleiding (en hoop⁴ binnen instelling) (VWO Instroom) (B5.1)

Cohort	Bachelorrendement van herinschrijvers ⁵								HOOP/ins
	Omvang herins.	% van totale cohort	Na 3 jaar	Na 4 jaar	Na 4 jaar (NL)	Na 5 jaar	Na 6 jaar	>6 jaar	
02/ 03	168	85	33	56	56	67	77	83	88
03/ 04	149	78	34	57	58	70	74	77	79
04/ 05	121	79	29	56	61	67	77		
05/ 06	150	79	35	71	66	84			
06/ 07	128	76	41	69	67				
07/ 08	131	72	32						
08/ 09	165	79							
09/ 10	181	79							

³ De selectiviteit van het eerste jaar is het aantal studenten dat uitvalt in het eerste jaar als percentage van de totale uitval na 3 jaar.

⁴ In een HOOP-gebied worden studierichtingen samengenomen zoals vastgelegd in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO). De opleidingen Psychologie vallen onder het HOOP-gebied Gedrag en Maatschappij.

⁵ Het bachelorrendement van herinschrijvers na 1 jaar is het cumulatief percentage studenten van een cohort, ingestroomd in een bacheloropleiding - en na het eerste jaar opnieuw ingeschreven voor dezelfde (of equivalente) opleiding binnen de instelling - dat respectievelijk 3, 4, 5, 6 of meer jaar na eerste inschrijving het bachelorexamen binnen dezelfde (of equivalente opleiding) aan deze instelling heeft behaald.

Aangezien er in de gehele periode waarop tabel 5 betrekking heeft sprake was van een zachte knip tussen de bachelor- en masteropleiding, kunnen geen eenvoudige conclusies worden getrokken uit de gepresenteerde cijfers. Studenten die ingeschreven staan als bachelorstudent kunnen (onder bepaalde voorwaarden) tot en met het studiejaar 2011-2012 al vakken uit de masteropleiding afronden. Hierdoor zal het bachelorrendement ongunstiger lijken en het masterrendement gunstiger. Uit tabel 5 blijkt dat het landelijk streven (afspraken tussen VSNU en OCW, 2008) om vanaf 2014 een bachelorrendement na 4 jaar van meer dan 70% te bereiken, de laatste jaren wordt benaderd. Verder blijkt er sprake te zijn van een duidelijke verbetering van het bachelorrendement na 4 jaar vanaf de invoering van het BSA (vanaf cohort 05/06). Sinds die tijd is het bachelorrendement van de opleiding iets hoger dan het landelijk gemiddelde.

Tabel 6: Ingeschrevenen bacheloropleiding naar geslacht (onderwijsvorm is alleen voltijd) (B9.1)

Jaar	Ingeschrevenen		
	Totaal	Mannen	Vrouwen
02/03	311	81	230
03/04	670	171	499
04/05	849	230	619
05/06	972	239	733
06/07	931	233	698
07/08	1008	280	728
08/09	994	269	725
09/10	1035	255	780
10/11	1.148	299	849

Tabel 7: Bachelorgeslaagden: studieduur, directe doorstroom en succes in de master (eigen tabel)

Afstudeer cohort	Doorstroom naar MA				Binnen 3 jaar MA behaald		
	Geslaagd (absoluut)	Gem. opl.duur (mnd)	VU (% van geslaagden)	Rest NL (% van geslaagden)	VU (% van geslaagden)	VU (% van doorstroom)	Rest NL (% van geslaagden)
04/05	105	38	90	0	83	92	0
05/06	179	42	85	6	78	92	7
06/07	169	44	95	2	86	91	4
07/08	201	46	89	3	74*	83*	3*
08/09	215	45	88	4	40**	45**	1**
09/10	181	47	87*	3*	15**	17**	0**

* Op basis van gegevens per 1 oktober 2010

**Let op: nog geen volledige 3 jaar na examenjaar

Er is sprake van een grote doorstroom van bachelorafgestudeerden naar een masteropleiding binnen de VU (aannemelijk is dat studenten zijn doorgestroomd naar de masteropleiding Psychologie). Gemiddeld genomen gaat het om 89% in de gepresenteerde periode (tot en met cohort 08/09). Van de bachelorafgestudeerden (examenjaar 04/05 tot en met 06/07) die doorstroomden naar een masteropleiding binnen de VU, behaalde gemiddeld 92% binnen drie jaar een masterdiploma binnen de VU.

Tabel 15: Docent-student ratio

	Bacheloropleiding	Masteropleiding
Aantal ingeschreven studenten 2010-2011	1148	365
FTE's onderwijs peildatum 31-12-2010	26,46	12,45
Docent-student ratio	1 : 43	1 : 29

Tabel 16: Gemiddeld aantal contacturen bacheloropleiding

	Hoor-colleges	Werk-colleges	Tentamen	Zelfstudie	Totaal contacturen	Contacturen per week	Landelijk gemiddelde ⁶
B1	291	152	39	1198	483	12,1	10,9
B2	213	68	28	1319	309	7,7	8,4 ⁷
B3 totaal	196	67	20	1407	273	6,8	
B3 minoren (30 EC)	93	20	11	716	124		
B3 B-these(12 EC)*	18	-	-	303	33		
B3 overig (18 EC)	85	32	9	388	116		

*Er wordt 15 uur begeleidingstijd voor de B-these gerekend (zie paragraaf 3.2.2).

Pagina 10 van 10 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- Prof. dr. W.T.A.M. (Walter) Everaerd (voorzitter), emeritus hoogleraar Klinische Psychologie, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. E. (Eddy) van Avermaet, hoogleraar Sociale en Culturele Psychologie, Katholieke Universiteit Leuven;
- Prof. dr. G. (Gellof) Kanselaar, emeritus hoogleraar Onderwijspsychologie, Universiteit Utrecht;
- Prof. dr. M.W. (Maurits) van der Molen, hoogleraar Ontwikkelingspsychologie, Universiteit van Amsterdam;
- A.W.F. (Diana) Coppens BSc, student research master Psychology, Universiteit Leiden.

Het panel werd ondersteund door drs. R.G.T. (Ronald) Duzijn, secretaris (gecertificeerd).